

КОСІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ДЕКОРАТИВНОГО МИСТЕЦТВА

СИЛАБУС

ОПРАВНО-ПАЛІТУРНА СПРАВА

2025-2026 н.р.

Кафедра	Декоративне мистецтво	Рівень вищої освіти	Перший Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Рік навчання	2-й
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Вид дисципліни	вибіркова

Викладач:

Щербина Наталія Миколаївна

+38097125730, [natkakisckuk@gmail.com](mailto:natkakischuk@gmail.com)

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Заняття: згідно розкладу.

Формат викладання дисципліни «Оправно-палітурна справа» включає наше з вами живе спілкування, практичну роботу в аудиторії та творчих майстернях, а також самостійну роботу. Лекційні заняття розкриватимуть певну тему згідно плану курсу. На практичних заняттях ви матимете змогу виконувати заплановані завдання в майстернях та консультиватись з викладачами курсу і майстрами виробничого навчання. Самостійна робота націлена на засвоєння теоретичного матеріалу на практиці та вдосконаленні практичних вмінь і навиків.

Консультації. Заняття відбуватимуться відповідно до розкладу, де проходитимуть усі консультації, пов'язані з виконанням завдань. Якщо вам потрібні додаткові індивідуальні консультації, які стосуються змісту курсу, ваших робіт, чи інших питань, пов'язаних з освітнім процесом, ми можемо зустрітись за попередньою домовленістю. Ви можете також використовувати для комунікації e-mail, виключно в робочі дні, намагатимемось оперативно відповідати на ваші запитання.

Умови листування: В темі листа необхідно вказати назву дисципліни та прізвище автора (наприклад, Проектування Кіщук або скорочено Проект. Кіщук), анонімні листи не розглядаються. Назва файлу має містити прізвище і завдання. Формати: тексти — pdf, doc, docx, ілюстрації – jpeg.

Дистанційне навчання: Навчання проводиться дистанційно у зв'язку із відповідними розпорядженнями щодо впровадження заборон відвідувати КДІДМ. В цьому

випадку консультації будуть проводитись в онлайн-режимі, а лекційні заняття на платформі Zoom, основним джерелом контакту буде електронна пошта. Якщо вам необхідна додаткова інформація чи обговорення питань, що стосуються дисципліни, можете використовувати інші засоби зв'язку.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

(Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни):

Вивчення дисципліни базується на знаннях, які одержали студенти після вивчення композиції, художньої майстерності і дозволяє формувати власні пропозиції моделювання та оздоблення палітурних виробів зі шкіри під час опанування дисциплін: «Проектування», «Дипломне проектування».

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ та МАТЕРІАЛИ:

Обладнання: Швейна, брусочна, двоільна машини, прес позолотний, прес для зшивання блоку, прес для кріплення фурнітури.

Інструменти: Ніж шерфувальний, шило, молоток, пробійники різної конфігурації, брусок, циркуль, кутники, лінійки (дерев'яна, металева), лекала.

Матеріали: Шкіра, спилок, папір, нитки (капронові), клеї (Момент, 88, Bonikol MG, Bonikol Ter).

Фурнітура: замки-блискавки, хольнітени, кнопки (капра, alfa), півкільця, пряжки, карабіни, кутники.

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів	13 (390 год)
Вид занять	Кількість годин
Лекції	4
Практичні	214
Самостійна робота	172

Семестр 3 – 6 год/тиж.

Семестр 4 – 8 год/тиж.

Анотація: «Оправно-палітурна справа» – практична дисципліна, яка прививає та розвиває художньо-ремісничі навички виготовлення оправно-палітурних виробів зі шкіри ручними інструментами та за допомогою механічних засобів. Виконавська майстерність формується поетапно з освоєнням прийомів художньої обробки шкіри, з поступовим ускладненням конструктивних і технічних умов. Курс націлений на формування практичних навичок пошуку образно-пластичної мови в об'ємних формах зі шкіри.

Мета дисципліни «Оправно-палітурна справа» повинна привити розуміння специфіки та відчуття матеріалу, дати знання технології та способів оздоблення інтролігаторських виробів.

Завдання:

Студенти II курсу в першому семестрі здобувають художньо-технологічні навички виготовлення обкладинок зі шкіри (різного роду документів) та футлярів. Опановують способи обробки обрізних країв, конструктивні ознаками допоміжних деталей, види фурнітури. Також студенти практично виконують декорування шкіряних виробів клішевим тисненням, перфорацією, декоративними швами та плетінням. Другий семестр присвячений вивченню буюарно-палітурної продукції (папки, блокноти, записники). Окрім обробка шкіри вивчають прийоми роботи з картоном, папером та іншими традиційними та новітніми

матеріалами. Під час навчання засвоюються процеси виготовлення форзаців, оправи палітурок, з'єднання складових частин книги, вітальних папок, блокнотів та футлярів для книг. Ознайомлюються із декоруванням виробів ручним тисненням, друком, інтарсією, золочінням, випалюванням та розписом. Основним завданням є досягнення студентами високого рівня виконавської майстерності, створення авторської манери та стилістики виконання, які втілюють творчу фантазію, сміливі художні образи у виробах зі шкіри.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- фахову термінологію;
- властивості матеріалів, способи їх використання;
- естетичні та функціональні можливості шкіри та допоміжних матеріалів;
- умови технологічного процесу палітурного виробництва та ручного виготовлення ексклюзивних речей;
- правила техніки безпеки при використанні спеціального інструменту та обладнання.

вміти:

- вправно користуватися традиційними і новітніми матеріалами, інструментами та обладнанням;
- поетапно виконувати виготовлення та декорування виробів зі шкіри;
- вміло використовувати технологічні та естетичні властивості шкіри;
- раціонально використовувати матеріали, враховуючи форму, конструкцію та функцію виробу;
- якомога точно відтворювати в матеріалі проект та художній задум;
- створювати унікальні авторські зразки виробів зі шкіри.

Під час курсу формуються та розвиваються наступні компетентності, закладені в освітній програмі «Декоративне мистецтво» (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тиждень	№ теми	Методи викладу	Зміст	Години			
				Усього	лекції	практичні	СРС
III семестр							
МОДУЛЬ 1. Розвиток навичок виконавчої майстерності палітурних та бюварних виробів.							
Змістовий модуль 1. Виконання практичного завдання майстерні ХVIII. Футляри та папки.							
1	1	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація репродуктивний	Палітурні та бюварні вироби. Футляри. Види, призначення, способи оздоблення. Вибір теми. ПР: Аналіз конструктивних ознак футлярів. СР: Варіативне ескізування.	12	1	5	6
2 3	2	Практична робота, Демонстрація, проблемно-пошукові	Концептуальний ескіз. Розміри форми і деталей. Макетування. Виготовлення лекал. Підбір матеріалів. Підготовчі операції і процеси. ПР: Трансформація ескізу в макет. Розкрій шкіри. Виконання підготовчих операцій. Апробації декору. СР: Виготовлення лекал. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	19		12	7
4 5	3	Практична робота, проблемно-пошукові	Оздоблення виробів зі шкіри тисненням. Клішеве гаряче і холодне тиснення. Композиція декору. Виготовлення кишень. Монтування виробу. Кріплення фурнітури. Обробка обрізного краю. Обкидка. Фарбування. ПР: Виконання тиснення на шкірі. Монтування виробу. СР: Виконання обраного виду обробки обрізного краю виробу.	19		12	7
Практичне завдання: Виготовити футляр зі шкіри оздоблений тисненням.							
Змістовий модуль 2. Виконання твору за авторським проєктом. Папка-органайзер.							

6	4	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивн ий	Конструктивні особливості бьюварних виробів. Види і призначення. Розміри виробу і деталей. ПР:Замальовки основних видів папок. Аналіз сучасних тенденцій формотворення. СР: Ескізи-пошуки форм.	10	1	5	4
7 8	5	Практична робота, проблемно- пошукові	Способи закривання. Макетний зразок. Шаблони і лекала. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Допоміжні операції і процеси. ПР: Виготовлення макету. Підбір тонально- колірного вирішення. Розкрій шкіри. СР: Виготовлення лекал. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	20		12	8
9 10	6	Практична робота, Демонстрація, творчі, проблемно- пошукові	Форма і декор. Композиція декору. Графічно- колірне вирішення. Оздоблення виробів зі шкіри (ажурне вирізування, перфорація, декоративні шви). Виготовлення елементів декору згідно власного проекту. ПР: Виконання елементів декору. Перфорація на шкірі. СР: Авторські пошуки техніки оздоблення.	20		12	8
11 12 13	7	Практична робота, проблемно- пошукові	Виготовлення внутрішніх і зовнішніх деталей. Метод з'єднання деталей. Кишені. Кріплення фурнітури. ПР: Виготовлення внутрішніх деталей. СР: Виконання підготовчих операцій.	30		18	12
14 15	8	Практична робота, проблемно- пошукові	Монтування виробу. Обробка країв. Нанесення апретури. ПР: З'єднання деталей виробу, нанесення апретури СР: Обробка країв згідно проекту.	20		12	8
Практичне завдання: Виготовлення папки-органайзера							
IV семестр							
<u>МОДУЛЬ 2.</u> Удосконалення навичок виконавської майстерності							
Змістовий модуль 1. Оправно-палітурні вироби (книги, записники, блокноти)							
1 2	8	Лекція, Ілюстрація, Демонстра ція Практична робота, репродукти вний	Відомості про палітурництво на Західній Україні. Традиційні способи оздоблення оправ до книги. Творчість сучасних художників-інтролігаторів. Орнаментальні та сюжетно-тематичні композиції. ПР: Замальовки основних видів конструкцій. Власний варіант оздоблення оправ записника. СР: Варіативне ескізування форм та оздоблення.	30	1	15	14

3 4	10	Практична робота, проблемно-пошукові	Розміри і форми. Макетування. Виготовлення лекал. Підбір матеріалів. Відтворення форми засобами макетування. Розміри і форми. Виготовлення лекал. Композиція оздоблення. Шаблони декору. Підбір матеріалів. Розмітка і розкрій шкіри. ПР:Виготовлення макету. Підбір основних і допоміжних матеріалів. Розкрій шкіри. СР: Виготовлення лекал і шаблонів. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	30		16	14
5 6	11	Практична робота, проблемно-пошукові	Оздоблення оправно-палітурних виробів. Послідовне виконання тиснення. Синтез технік. Виготовлення палітурки. Обробка кутів. Форзац. Монтування деталей записника.	30		16	14
Практичне завдання: Виготовити оправу для записника (ручне рельєфне тиснення, розпис, золочіння).							
Змістовий модуль 4 . Виконання твору за авторським проектом. Оправи (книга, фотоальбом).							
7	12	Лекція, Ілюстрація, Демонстрація Практична робота, репродуктивний	Будова книги. Форзац, закладка. Обкладинка, суперобкладинка. Особливості декору. Тематична композиція. Колорит. ПР:Замальовки . СР: Ескізи-пошуки авторського варіанту	20	1	7	12
8 9	13	Практична робота, Демонстрація, Творчі	Палітурки. Виготовлення каркасу. Шаблони і лекала. Підбір основних і допоміжних матеріалів, фурнітури. Розкрій шкіри. Закладки до книги. Види і способи оздоблення. ПР:Визначення розмірів. Підбір основних і допоміжних матеріалів. Розкрій шкіри. СР: Виготовлення лекал. Розкладка та розмітка деталей на шкірі.	30		16	14
10 11	14	Практична робота, Демонстрація, Творчі, проблемно-пошукові	Форма і декор. Зони декорування. Синтез технік оздоблення (рельєфне тиснення, плетення, оздоблення металом). Виготовлення рельєфних елементів декору згідно власного ескізу. ПР: Виконання елементів декору. СР: Зразки технік декорування. Апробації авторських варіантів синтезу технік оздоблення.	30		16	14
12 13 14	15	Практична робота, демонстрація проблемно-пошукові	Виконання тиснення. Моделювання деталей декору. Виготовлення капталу і корінця. Закладки до книги. Форзац. Обтягування країв. Фарбування та тонування шкіри. ПР: Виготовлення деталей книги. СР: Виконання підготовчих операцій	40		24	16

15 16	16	Практична робота, демонстрація проблемно-пошукові	Монтування складових книги. Кріплення палітурок. Фурнітура. Апретування. ПР: Монтування блоку, капталу і форзацу. СР:Обтягування країв, кріплення фурнітури, нанесення апретури.	30		16	14
Практична робота: Виготовити авторський варіант оправи до книги з використанням синтезу технік.							

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондар Н. П. Орнаментака оправ книг Острозького єзуїтського колегіуму і загадки її міграції // Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Вип. 51. Київ, 2019. С. 19–42
2. Гальченко О. М. Оправа східнослов'янських рукописних книг та стародруків в Україні: історія, структура, опис / Відп. ред. Л. А. Дубровіна. НАН України. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Інститут рукопису. К.: 2005. 375 с.
3. Горинь Г. Й. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. ХІХ- поч. ХХ ст.). К. : Наук. думка, 1986. 93 с.
4. Горинь Г. Й. Народні шкіряні вироби українців. Витоки, становлення і розвиток традицій. К.: Майстер книг, 2016. 255 с.
5. Зінченко С. Найдавніші українські оправи зі збірки Національного музею у Львові. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. К.: НБУВ, 2000. Вип. 4. С. 101–112
6. Зінченко С. В. Візантійсько-балканські впливи на розвиток інтролігаторства в монастирях та церквах Київської митрополії ХІV–ХVІІ ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.06 “Історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни”; Міністерство освіти і науки України, Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2007. 20 с.
7. Кіт Н. Еволюція екслібрису (на матеріалах фондів Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка. *Вісник Львівського ун-ту. Сер: Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології.* Львів, 2012. Вип. 7. С. 3–18
8. Кіщук Н. Технологічні особливості декорування художніх виробів зі шкіри на Покутті. *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2011. Спецвипуск VIII. С. 122–128.
9. Книш Б. В. Художні вироби зі шкіри на Гуцульщині ХІХ–ХХ ст. (витоки, типологія, художні особливості, збереження традиції) : дис. ... канд. мист. : 17.00.06. Львів, 2006. 182 с.
10. Модзалевський В. Л. Дещо про давніх інтролігаторів. *Наше минуле.* К., 1918. Ч. 2. С. 181–183.
11. Нестеренко П. В. Український суперекслібрис ХVІ–ХVІІІ ст.. *Родовід.* 1999. № 1(17). С. 54–63;
12. Нестеренко П. Донаційний суперекслібрис - атрибут високої книжкової культури. *Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки.* 2010. Вип. 3. С. 107–113;
13. Ружицький Е. Й. Львівське палітурництво ХV – першої половини ХVІІ ст.. *Середні віки на Україні.* К., 1973. Вип. 2. С. 138–149
14. Сіверська В. К. Мистецтво оправи книг на Україні в ХV–ХVІІ ст. *Історичні джерела та їх використання.* К., 1960. С. 280–286.
15. Словник книгознавчих термінів : Понад 1400 термінів / уклад. В. Я. Буран [та ін.] ; наук. ред. Н. О. Петрова [та ін.]; К.: Книжкова палата України, 2003. 159 с.
16. Соколов В. Історико-теоретичні засади вивчення розвитку оправ та інтролігаторства в Україні в контексті еволюції європейського палітурного мистецтва. *Вісник Книжкової палати.* 2014. №8. С. 17–20.
17. Станкевич Ю. Сучасне інтролігаторство в Україні. *Мистецтвознавство: Зб. наук. пр.* Львів, 2007. Ч. 2. С. 53–58

Відвідування занять	3
Творча поза навчальна діяльність	4

Принцип отримання суми балів за семестр є результатом накопичення балів з поточного (ЗМ1 (30) +ЗМ2(30)) та підсумкового контролю (40), отже $2 \times 30 + 40 = 100$.

Семестр	Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий екзамен- перегляд	Кількість балів
5	Модуль 1			
	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		
	30	30	40	100
	Модуль 2			
6	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4		
	30	30	40	100

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, А — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або всеукраїнських конкурсах, фестивалях, студентських олімпіадах з мистецтва.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, В — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, С — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать

незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна прездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, F— за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА. Дисципліна «Оправно-палітурна справа» відбувається у формі живого спілкування між викладачами і студентами, практичних вправ в майстернях та самосійної роботи. Студенти зобов'язані дотримуватись правил техніки безпеки, вимкнути звук мобільних телефонів та будь-яких інших пристроїв, що перешкоджають навчальному процесу. В аудиторії не допускається вживання їжі та розпивання напоїв. Позитивно впливає на оцінювання активна поза навчальна творча діяльність студента.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАННЯ. Не допустимим є спізнення та пропуски занять студентами без поважних причин. Всі пропущенні теми студент повинен опрацювати і виконати вправи самостійно. Оцінювання відбувається за накопичувальною системою - поступово, якщо кількість пропущених занять без поважних причин становить 50%, то навіть за наявності всіх складових проєкту студент не може отримати більше 60 балів, оскільки не зміг засвоїти матеріал на належному рівні.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Всі учасники навчального процесу в КДІДМ сповідують принципи академічної доброчесності і несуть персональну відповідальність за їх дотримання. У разі виявлення плагіату чи підміни робіт під час виконання практичних,

самостійних, індивідуальних завдань, студент отримує незадовільну оцінку. Детальніше в «Положенні про академічну доброчесність».

http://kdidm.edu.ua/images/PDF/PUBLIC_INFORMATION/POLOZHENNIA/2025/Polozhennja_Pro_Akademichnu_Dobrochesnistiy_U_Kdidm.pdf

ВИКЛАДАЧ:

Щербина Наталія Миколаївна, доцент кафедри декоративного мистецтва КПДМ ЛНАМ, кандидат мистецтвознавства.

Учасниця конференцій, авторка наукових публікацій в Україні та за кордоном. Навчалася на відділах художньої обробки шкіри в Косівському коледжі прикладного та декоративного мистецтва ім. В.Касіяна, згодом в Косівському державному інституті прикладного та декоративного мистецтва та на кафедрі дизайну Львівської національної академії мистецтв. Працює в галузі художньої обробки шкіри.